

Asia: VN/15822/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. asiaan:

Kuhmon kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä, joka koskee hallinnon sähköisten palvelujen yhteisistä tukipalveluista annetun lain muuttamista.

Kuhmon kaupunki pitää esityksen tavoitteita sinänsä kannatettavina. Digitaalisten palvelujen kehittäminen ja yhteisten tukipalvelujen selkeyttäminen voivat parantaa hallinnon tehokkuutta, kustannustehokkuutta ja palvelujen saatavuutta. On myönteistä, että lainsäädäntöön tuodaan selkeyttä näyttöohjelman määritelmään, Digi- ja väestötietoviraston rooliin sekä yksityisten toimijoiden velvoitteisiin, valvontaan ja häiriötilanteiden hallintaan.

Kuhmon kaupunki haluaa kuitenkin lausunnossaan korostaa huoltaan ikäihmisten ja muiden digitaalisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien yhdenvertaisista mahdollisuuksista käyttää viranomaispalveluja. Kuhmo on harvaan asuttu maaseutukaupunki, jossa väestö ikääntyy ja jossa kaikilla asukkailla ei ole käytössään tarvittavia digitaalisia laitteita, verkkoyhteyksiä tai riittäviä digitaaloja. Siirtyminen entistä vahvemmin digitaalisiin asiointikanaviin voi johtaa tilanteeseen, jossa osa ikäihmisistä jää palvelujen ulkopuolelle tai joutuu kohtuuttoman riippuvaisiksi muiden avusta.

Kaupunki pitää tärkeänä, että lakiesityksen toimeenpanossa ja jatkovalmistelussa varmistetaan, että digitaalisten palvelujen rinnalla säilyvät myös vaihtoehtoiset asiointikanavat niille henkilöille, jotka eivät kykene tai pysty käyttämään digitaalisia palveluja. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, että viranomaistiedotteet ja päätökset ovat tosiasiallisesti kaikkien saatavilla, riippumatta siitä, käyttääkö henkilö julkista vai yksityistä digitaalista postipalvelua tai digipalveluja lainkaan.

Lisäksi Kuhmon kaupunki katsoo, että Digi- ja väestötietoviraston sekä yksityisten näyttöohjelmia tarjoavien toimijoiden vastuisiin tulisi sisällyttää vahva velvoite palvelujen saavutettavuuteen, selkeyteen ja helppokäyttöisyyteen. Samalla tulisi turvata riittävä neuvonta, ohjaus ja tuki erityisesti ikäihmisille, jotta digitaalisten palvelujen käyttö olisi aidosti mahdollista eikä pelkästään muodollisesti tarjolla.

Kuhmon kaupunki pitää tärkeänä, että lain vaikutuksia seurataan erityisesti ikäihmisten ja muiden erityisryhmien näkökulmasta, ja että tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli digipalvelujen ensisijaisuus heikentää kansalaisten yhdenvertaista asemaa.

Edellä esitetyin huomioin Kuhmon kaupunki esittää huolensa ikäihmisten digipalvelujen saavutettavuudesta ja toivoo, että tämä näkökulma otetaan vakavasti huomioon lakiesityksen jatkovalmistelussa ja toimeenpanossa.

Kyllönen Pinja
Kuhmon kaupunki - Kuhmon kaupunginhallitus